LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
2026-11-06 Nr. NV-2982

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-11-06 Nr. NV-2982

ĮSTATYMO PROJEKTAS TAP-23-1464(5) TAIS-23-6801(9)		**DĖL PATOBULINTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1225 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 279, 286, 288, 413, 493, 506, 525 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**		
		Rengėjas	**Svarstyta**	**Siūloma**
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	*Pasirenkama* ☒ Taip ☐ Ne	*Vidaus reikalų ministerija*	*Pasirenkama* ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Norėdami įvesti datą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	*Pasirenkama* ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	*Pasirenkama* ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos turi būti pasirengusios efektyviai veikti – tinkamai reaguoti į didelio masto gaisrus, veikti kitose sudėtingose situacijose, užtikrinant gaisrų gesinimo ir žmonių bei turto gelbėjimo darbus. Nors nuo 2019 m. gelbėjimo darbai viršija gaisrų gesinimo darbus, Priešgaisrinės saugos įstatyme nėra nuostatų dėl priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų ne gaisro metu atliekamų gelbėjimo darbų.

Iki šiol neišspręsti 2021 m. Valstybės kontrolės audito ataskaitoje[1] nurodyti priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų veiklos organizavimo trūkumai (gaisrų prevencijos organizavimo, komandų tinklo formavimo pagrįstumo ir kiti), kurie gali daryti neigiamą įtaką priešgaisrinės saugos sistemos ir atliekamų gelbėjimo darbų efektyvumui ir veiksmingumui, gaisrų skaičiui ir jų padarytiems nuostoliams, neįgyvendintos 2022 m. Vyriausybės strateginės analizės centro (STRATA) vertinimo ataskaitoje „Priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemos vertinimas, siekiant jos didesnio efektyvumo ir veiksmingumo“ pateiktos rekomendacijos pertvarkyti ugniagesių komandų išdėstymą, atsižvelgiant į gyventojų tankį, gaisrų ir žuvusiųjų skaičių, gaisrų kilimo riziką.

Už priešgaisrinės saugos reikalavimų pažeidimus nustatyti baudų dydžiai yra neadekvačiai maži, vertinant nusižengimo keliamą pavojų žmonių sveikatai ir gyvybei, neatgraso nuo pažeidimų, neskatina jų šalinti.

Todėl kyla poreikis aiškiai reglamentuoti priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo sistemos veiklą, subjektų teises, pareigas, funkcijas ir atsakomybę, siekiant sudaryti teisines prielaidas priešgaisrinės saugos sistemos veiklos ir atliekamų gelbėjimo darbų efektyvumui ir veiksmingumui didinti.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Priešgaisrinės saugos įstatymas (toliau – Įstatymas) dėstomas nauja redakcija, keičiant pavadinimą į Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo darbų įstatymą, ir pildomas nuostatomis apie priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų atliekamus žmonių ir turto gelbėjimo darbus. Vietos savivaldos įstatyme nustatyta savivaldybių priešgaisrinės tarnybos atliekama valstybės perduota savivaldybėms funkcija apims ne tik priešgaisrinę saugą, bet ir gelbėjimo darbus.

Nustatoma gaisrų prevencijos organizavimo sistema, kurioje dalyvauja valstybės ir savivaldybių institucijos, nevyriausybinės organizacijos ir visuomenė; vidaus reikalų ministrui pavedama tvirtinti valstybinį gaisrų prevencijos veiksmų planą.

Sudaromos sąlygos tobulinti ugniagesių komandų tinklą[2], grindžiamą rizikos vertinimu ir objektyviais kriterijais bei padedantį efektyviau naudoti priešgaisrinei saugai skiriamas valstybės biudžeto lėšas; valstybinės

[1] Valstybės kontrolės 2021 m. kovo 22 d. audito ataskaita Nr. VAE-2 „Priešgaisrinių pajėgų veikla mažinant gaisrų skaičių ir jų padarytus nuostolius“

[2] 2025 m. sudarė 269 savivaldybių priešgaisrinės tarnybos ugniagesių komandos ir 93 valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesių komandos

ir savivaldybių padalinių skaičių ir išsidėstymą teritorijoje pavedama nustatyti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriui, vadovaujantis Vyriausybės tvirtinamame standarte[3] nustatytais kriterijais, konsultuojantis su savivaldybių institucijomis ir įstaigomis ir suderinus su vidaus reikalų ministru.

Tobulinamas gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbų organizavimas. Vykdant gaisrų gesinimo ar gelbėjimo darbus gelbėjimo darbų vadovas sprendimu galės sudaryti darbų koordinavimo štabą. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnams suteikiama teisė fiksuoti svarbius įrodymus, vykdomų patikrinimų ar tyrimų eigą.

Tikslinami reikalavimai darbuotojams, priimamiems į priešgaisrinę tarnybą ir šias pareigas jau einantiems (nepriekaištingos reputacijos, įvadinių mokymų), plečiamas rotacijos taikymas. Nustatoma apsauga teisėto veikimo atvejais (neatsako už žalą, padarytą veikiant pagal nustatytus įgaliojimus).

Siekiant stiprinti daugiabučių gyvenamųjų namų priešgaisrinę saugą, nustatomos daugiabučių gyvenamųjų namų bendrojo naudojimo objektų valdytojų teisės ir pareigos. Numatomas už gesinimo ar gelbėjimo darbams panaudotą turtą patirtų išlaidų kompensavimas gyventojams ir organizacijoms.

Griežtinama administracinė atsakomybė už priešgaisrinės saugos reikalavimų ar taisyklių pažeidimus.

Siūlomas įsigaliojimas 2027 m. liepos 1 d.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☒ Taip ☐ Ne

Įstatymai gali būti pradėti įgyvendinti su esamu finansavimu.
Atsiradus galimybei skirti finansavimą, įstatymams įgyvendinti 2027–2029 m. papildomai reikėtų 12 219 tūkst. eurų (2027 m. – 3 721 tūkst. eurų, 2028 m. – 4 441 tūkst. eurų, 2029 m. – 4 057 tūkst. eurų).

Tikslas	Kam skirta	Kiekis	3 metų poreikis, tūkst. eurų
Vaizdo kameros (nustatoma teisė filmuoti patikrinimų metu)	Kameros VPP darbuotojams	190	76
SPT stiprinimas (po finansavimo SPT sumažinimo nuo 5 iki 5,5 proc. daliai SPT lėšų užteks tik 10–11 mėn. veiklos)	Atstatomas sumažintas finansavimas (2027 m. – 2 403, 2028 m. – 2 644, 2029 m. – 2 648 tūkst. eurų)		7 695
Darbo su NVO stiprinimas (bendradarbiauti su NVO vykdant prevenciją)	NVO prevencinių veiklų organizacinėms išlaidoms kompensuoti		210
Gelbėjimo įranga darbams ne gaisro metu	Gelbėjimo įrangos įsigijimas (komplektai)	100	3 800 (pažangos lėšos)
Gaisrų prevencijai savivaldybėse (nustatoma pareiga PAGD vykdyti prevencines veiklas tose savivaldybėse, kuriose nėra SPT (12 savivaldybių)	PAGD organizuojamoms prevencinėms veikloms tose savivaldybėse, kuriose nėra SPT		438
IŠ VISO			**12 219**

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☒ Taip ☐ Ne	**GYVENTOJAMS**	☒ Taip ☐ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☒ Taip ☐ Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☒ Taip ☐ Ne

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS
☒ TM ☒ FM ☐AM ☐ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☒ SADM ☐SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM ☐ LSA ☐ Verslo asociacijos ☒ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinės organizacijos ☒ Kita

Projektai derinti su Nacionaliniu pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimu ir Nacionaline gaisrinės saugos asociacija.

[3] Vyriausybės 2013 m. balandžio 17 d. nutarimas Nr. 354 „Dėl Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto patvirtinimo“

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Pateikta derinimo pažyma, kurioje rengėjai nurodė argumentus dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgė ar atsižvelgė iš dalies – Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo (dėl pareigos konsultuotis su darbuotojų atstovais priimant sprendimus dėl struktūrinių pokyčių ir nustatant priešgaisrinės saugos standartą, vaizdo ir garso fiksavimo reglamentavimo, kas, kaip nurodo rengėjai, bus reglamentuojama poįstatyminiuose teisės aktuose; dėl saugos ir sveikatos reikalavimų bei garantijų rotacijos atveju, kas, rengėjų vertinimu, reglamentuota; dėl atitinkamo finansavimo užtikrinimo, plečiant savivaldybėms perduotą funkciją gelbėjimo darbų vykdymu); Teisingumo ministerijos (dėl aiškinamojo rašto papildymo aktualiais duomenimis apie pradėtas teisenas, pažeidimų dinamiką siūlomai griežtinti administracinei atsakomybei pagrįsti).

Projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. spalio 12 d. išvadoje Nr. NV-2722 ir Viešojo valdymo grupės 2026 m. spalio 15 d. pažymoje Nr. NV-2757 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Projektai Seimui teikiami pakartotinai – 2026 m. balandžio 15 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 266[4] jau buvo pateikti Seimui, tačiau 2026 m. gegužės 13 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 370 atsiimti, Seimo kanceliarijos Teisės departamentui[5] pateikus pastabą dėl nuostatos, pagal kurią gaisro priežasčių nustatymo tikslas galėtų būti priežastimi patekti į statinius, jų patalpas, teritorijas be juos naudojančių, valdančių ar jais disponuojančių asmenų sutikimo, galimos neatitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Šios nuostatos atsisakyta, projektai patikslinti iš esmės atsižvelgiant į Seimo Teisės departamento išvadoje nurodytas pastabas ir pasiūlymus.

Projektai atitinka Dvidešimt pirmosios Vyriausybės programos nuostatas[6], ir įgyvendina Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatytą 9.4 p. priemonę – tolygiai išdėstyti visų lygių priešgaisrinių komandų tinklą bei įgalinti šias komandas veikti, pakeičiant teisinį reguliavimą, ir taip padidinti priešgaisrinės saugos sistemos veiksmingumą (2027 m. II ketv.).

Projektai įtraukti į Seimo rudens sesijos darbų programą (lapkritis).

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. lapkričio 5 d. išvada Nr. NV-2966 (be pastabų).

PAŽYMĄ PARENGĖ	Asta Klapatauskienė
	Viešojo valdymo grupė , vyresnioji patarėja

[4] Vyriausybės 2026 m. balandžio 15 d. nutarimas Nr. 266 „Dėl Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 279, 286, 288, 413, 493, 506, 525 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“

[5] Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2026 m. gegužės 6 d. išvada Nr. XVP-1413

[6] 493. Sieksime geresnio reagavimo į įvykius, taip pat racionalesnio ugniagesių gelbėtojų komandų ir savivaldybių ugniagesių komandų išdėstymo; 494. Sieksime, kad ugniagesių gelbėtojų komandos būtų visiškai sukomplektuotos pagal priešgaisrinės saugos užtikrinimo standartą.